

Idiocultureel muziekonderwijs

Evert Bisschop Boele | Onderzoeksgroep Kunsteducatie
12-4-2021 | Opleiding Docent Muziek

share your talent.
move the world.

Identiteit en idiocultuur

Identiteit: “Dit is wie ik ben”.

Altijd in ontwikkeling, ‘vloeibaar’.

Muzikale identiteit: “Dit is wie ik muzikaal ben” (‘muzikaal in-de-wereld-zijn’).

Krachtig en diep verbonden aan betekenis, waarde, zingeving.

Een deel is heel persoonlijk en individueel – het individu als ‘idiosyncrasie’.

Een deel daarvan is gedeeld (of betwist) met anderen – het individu als ‘cultureel’.

Muzikale identiteit als jouw ‘idiocultuur’ – als een beweeglijke versmelting van het eigene en het gedeelde.

Subjectivering als doelstelling van muziekonderwijs

Onderwijs kwalificeert, socialiseert en subjectiveert.

Gert Biesta: subjectivering ('in-de-wereld-zijn') is in ons onderwijs een onderbelicht doelstellingsdomein, we besteden er te weinig aandacht aan.

Stelling: muziekonderwijs dat de vorming van een muzikale identiteit ondersteunt levert een grote bijdrage aan subjectivering

De vraag die subjectiverend muziekonderwijs de leerling stelt: wie kan en wil jij later zijn als muzikale persoon?

Wat doet subjectiverend 'idiocultureel muziekonderwijs'?

- Het **erkent** dat leerlingen al een muzikale identiteit hebben;
- Het zorgt er voor dat leerlingen anderen met een heel andere muzikale identiteit kunnen **ontmoeten** zonder te veroordelen;
- Het zorgt er voor dat leerlingen hun muzikale identiteit verder kunnen **ontwikkelen** – door alternatieven aan te reiken, weerstand te bieden, uit te dagen, en zo 'talent' te ontwikkelen in een richting die betekenisvol is voor de leerling, nu en in zijn latere leven.

Erkennen – ontmoeten – ontwikkelen

Erkennen en ontmoeten zijn voorwaarden voor ontwikkelen

De docent als idiocultuur - muziekonderwijs als systeem

Niemand is alles – iedere docent (groepsleerkracht, vakspecialist, vakleerkracht, vakconsulent, kunstenaar in de klas, educatief medewerker...) is zelf ook een idiocultuur.

Muziekonderwijs is ‘van niemand’ – het is een systeem van actoren om het kind heen:

- het systeem wordt krachtiger als het ‘in lijn’ is;
- het systeem wordt krachtiger als elke actor weet wat haar precieze bijdrage is;
- het systeem staat altijd ten dienste van de ontwikkeling van het kind.

Idiocultureel muziekonderwijs

Muziekonderwijs is identiteitsontwikkeland: het vergroot bij leerlingen de kans te worden wie ze kunnen en willen zijn.

Muziekonderwijs begint bij het zien van wat er al is – bij de leerling én bij de leerkracht

Muziekonderwijs is ontwikkelingsgericht, persoonsgericht, contextueel, talentkrachtig, ipsatief, prospectief, open, en een kwestie van vertrouwen in jezelf en de ander

e.h.bisschop.boele@pl.hanze.nl